

— Cathedrali Ecclesiae Guamensi, noviter erectae, R. P. D. Michaelm Giambelli, B., hactenus Administratorem Apostolicum «sede vacante et ad nutum Sanctae Sedis» eiusdem praelatura.

— Coadiutorem sine iure successionis Metropolitanae Ecclesiae Sancti Salvatoris in Brasilia, Exc.mum P. D. Iohannem de Souza Lima, hactenus Archiepiscopum Manaëensem.

die 22 Aprilis. — Cathedrali Ecclesiae Berolinensi Exc.mum P. D. Ioachimum Meisner, hactenus Episcopum titularem Vinensem.

die 23 Aprilis. — Cathedrali Ecclesiae Lucensi in Hispania R. P. Iosephum Gómez González, ex Ordine Fratrum Minorum, Superiorem Conventus eiusdem Ordinis civitatis Compostellanae.

die 24 Aprilis. — Cathedrali Ecclesiae Elpasensi Exc.mum P. D. Raimundum Peña, hactenus Episcopum titularem Trisipensem.

die 26 Aprilis. — Titulari episcopali Ecclesiae Mutiens R. P. Alfredum Noriega Arce, e Societate Iesu, curionem paroeciae vulgo «Nuestra Señora de los Desamparados» in urbe Lima, quem deputavit Auxiliarem Em.mi ac Rev.mi P. D. Ioannis S. R. E. Cardinalis Landázuri Ricketts, Archiepiscopi Limani.

SACRA CONGREGATIO PRO SACRAMENTIS ET CULTU DIVINO

Instructio de quibusdam normis circa cultum mysterii eucharistici.

Inaestimabile donum sanctissimae Eucharistiae postquam Ioannes Paulus Pp. II Epistula, die xxiv mensis Februarii anno **MCMXXX** ad Episcopos et per eos ad Sacerdotes data, denuo tractavit, Sacra Congregatio pro Sacramentis et Cultu Divino quasdam normas, ad tanti mysterii cultum pertinentes, diligentiae sacrorum Antistitum proponit.

Quae vero subiciuntur, ea non quidem summam efficiunt illarum rerum, quas Apostolica Sedes post Concilium Vaticanum II exactum in documentis ad sanctissimam Eucharistiam spectantibus et adhuc vigentibus edixit, praesertim in Missali

Romano,¹ in Rituali *De sacra Communione et de cultu Mysterii eucharistici extra Missam*,² in Instructionibus ab hisce incipientibus verbis : *Eucharisticum mysterium*,³ *Memorale Domini**
Immensa caritatis,⁵ *Liturgicae instaurationes*.⁶

Haec Sacra Congregatio fructus permultos et certos instauracionis liturgicae cum gaudio agnoscit, cuius modi sunt fidelium magis actuosa et conscientia participatio mysteriorum liturgicorum, res doctrinalis et catechetica adaucta per usum sermonis vulgaris et copiam lectionum biblicarum, altior sensus communiterius vitae liturgicae, incepta feliciter perfecta, ut discrepancia tolleretur inter vitam et cultum, inter pietatem liturgicam et pietatem singulorum, inter liturgiam et pietatem populariem.

Hae tamen res, praestabiles quidem animumque confirmantes, tacere non sinunt de sollicitudine, quacum perquam multiplices et crebros pravos usus advertimus, qui e variis partibus orbis catholici nuntiantur : confusio munera, praesertim quod ad ministerium sacerdotale attinet et ad officium laicorum (recitatio precis eucharisticae, quae sine discrimine et coniuncte fit, homiliae a laicis habitae, laici sacram communionem distribuentes, dum sacerdotes ea dispertienda se abstinent); augescens defectus sensus illius, quo sacrum percipiatur (de-relictus usus vestium liturgicarum, sacrae celebrationes pro more extra ecclesias sine vera necessitate habitae, deficiens reverentia et observantia sanctissimi Sacramenti hisque similia); neglectio indolis ecclesialis, quae liturgiae est propria (usus textuum privatorum, amplificata inducione precum eucharisticarum non approbatarum, detorta adhibitio textuum litur-

¹ Ed. *Typica altera*, Romae 1975.

² Ed. *Typica*, Romae 1973.

³ S. Congr. Rituum, die 25 Maii 1967: *AAS* 59 (1967), 539-573.

^{*} S. Congr. pro Cultu Divino, die 29 Maii 1969: *AAS* 61 (1969), 541-545.

⁵ S. Congr. de Disciplina Sacramentorum, die 29 Ianuarii 1973: *AAS* 65 (1973), 264-271.

⁶ S. Congr. pro Cultu Divino, die 5 Septembris 1970: *AAS* 62 (1970), 692-704.

gicorum quatenus finibus socialibus-politicis servire iubentur). Huiusmodi in casibus vera deprehenditur adulteratio liturgiae catholicae: « vitium *falsitatis* incurrit qui ex parte Ecclesiae cultum exhibit Deo contra modum divina auctoritate ab Ecclesia constitutum et in Ecclesia consuetum ».⁷

Haec autem omnia bonos fructus edere nequeunt. Inde consequuntur — ac quidem non consequi nequeunt — laesura unitatis fidei et cultus in Ecclesia, incertitudo quoad doctrinam, scandalum et dubitatio Populi Dei atque, paene necessitate fatali, repugnationes violentae.

Fideles iure fruuntur veram habendi liturgiam, quae talis est, cum eo modo peragitur, quem Ecclesia voluit et statuit, quae etiam facultates, quae fieri possint, praevidit eam adiunctis aptandi, prout necessitates pastorales variis in locis aut diversi hominum coetus postulant. Experimenta, mutationes, opera « creatrix » non legitima fideles confundunt. Praeterea usus textuum non approbatorum eo perducit, ut necessarius ille nexus inter *legem orandi* et *legem credendi* evanescat. Ad haec quod spectat, in memoriam est revocanda hortatio Concilii Vaticani II: « nemo omnino alias, etiamsi sit sacerdos, quidquam proprio marte in Liturgia addat, demat, aut mutet ».⁸ Paulus vero VI rec. mem. monuit: «Qui renovatione (liturgica) abutitur, ut experimenta suo arbitratu faciat, vires disperdit et sensum ecclesiale offendit ».⁹

A) DE SANCTA MISSA

1. ((Duae partes e quibus Missa quodammodo constat, liturgia nempe verbi et eucharistica, tam arcte inter se coniunguntur, ut unum actum cultus efficiant »).¹⁰ Ad mensam panis Domini non accedatur, nisi postquam quis ad mensam verbi

⁷ S. Thomas, *Summa Theologica*, 2-2, q. 93, a. 1.

⁸ Conc. Vat. II, Const. de s. Liturgia, *Sacrosanctum Concilium*, n. 22, § 3.

⁹ Cf. Allocutio die 22 Augusti 1973 habita: *L'Osservatore Romano*, 23 Augusti 1973.

¹⁰ Conc. Vat. II, Const. de s. Liturgia, *Sacrosanctum Concilium*, n. 56.

eius constiterit.¹¹ Est ergo maximum momentum Sacrae Scripturae in Missa celebranda. Quam ob rem neglegi non licet, quod Ecclesia statuit: « In celebrationibus sacris abundantior, variior et aptior lectio sacrae Scripturae instauretur ».¹² Normae in Lectionario constitutae observentur, quod attinet sive ad numerum lectionum sive ad ea quae circa peculiaria adiuncta proponuntur. Gravis abusus admitteretur, si pro verbo Dei verbum hominis, quicumque is est, substitueretur.¹³

2. Lectio pericopes evangelicae administro ordinato, id est diacono aut sacerdoti, reservatur. Ceterae lectiones, cum fieri potest, lectori ad hoc instituto aut aliis laicis, spirituali ratione et arte praeparatis, committantur. Post primam lectionem psalmus responsorius sequitur, qui est pars integralis liturgiae verbi.¹⁴

3. Homiliae propositum est Dei verbum in lectionibus prolatum fidelibus explanare atque eiusmodi nuntium ad aetatis nostrae sensum accommodare. Homilia ergo munus est sacerdotis aut diaconi.¹⁵

4. Eucharisticae precis pronuntiatio, ipsa sua natura quasi culmen totius celebrationis, sacerdotis est propria vi eius ordinationis. Itaque abusus est id agere, ut quaedam partes precis eucharisticae a diacono, a ministro inferiore vel fidelibus recitentur.¹⁶ Coetus tamen interest neque segnis neque iners: sacerdoti enim in fide et cum silentio sociatur atque in eucharisticae precis cursu nonnullis interventibus statutis suam assensionem profitetur. Qui sunt: responsiones in dialogo Praefatio-

¹¹ Cf. *ibidem*, n. 56; cf. etiam Conc. Vat. II, *Const. dogm. de Divina Revelatione, Dei Verbum*, n. 21.

¹² Conc. Vat. II, *Const. de s. Liturgia, Sacrosanctum Concilium*, n. 35, § 1.

¹³ Cf. S. Congr. pro Cultu Divino, *Instr. Liturgicae instaurationes*, n. 2, a.

¹⁴ Cf. *Institutio generalis Missalis Romani*, n. 36.

¹⁵ Cf. S. Congr. pro Cultu Divino, *Instr. Liturgicae instaurationes*, n. 2, a.

¹⁶ Cf. S. Congr. pro Cultu Divino, litt. circ. *Eucharistiae participationem*, die 27 Aprilis 1973: *AAS* 65 (1973), 340-347, n. 8; *Instr. Liturgicae instaurationes*, n. 4.

nis, *Sanctus*, acclamatio post consecrationem et ultimum *Amen* post *Per ipsum*, quod proprium est sacerdotis. Hoc praesertim *Amen* cantu est ditandum, utpote *Amen* in tota Missa praeципuum.

5. Solum illae preces eucharisticae adhibeantur, quae in Missali Romano inveniuntur, vel ab Apostolica Sede legitime probatae sunt iuxta modos terminosque ab ea definitos. Abusus gravissimus est eucharisticas preces ab Ecclesia probatas mutare vel alias a privatis compositas inducere.

6. Oportet meminisse alias orationes vel cantus non esse eucharisticis precibus superponendas.¹⁷ In prece eucharistica proferenda sacerdos tam clare textus verba pronuntiet, quo facilius et fideles ea comprehendant et verus coetus formetur, Memorialis Domini celebrationi plane deditus.

7. *Concelebratio*. Concelebratio, in Occidentis liturgia restituta, modo singulari sacerdotii manifestat unitatem. Qua de causa concelebrantes signa, quae hanc unitatem illustrant, observent: exempli gratia, iam ab initio celebrationis praesentes adsint, praescriptis sacris vestibus induantur, locum obtineant, qui eorum ministerio ut concelebrantium competit, atque ceteras normas fideliter observent, ut ritus decore peragatur.¹⁸

8. *Eucharistiae materia*. Exemplo Christi obsecuta, Ecclesia ad Cenam Dominicam celebrandam panem et vinum cum aqua constanter adhibuit. Panis quidem, ad Eucharistiae celebrationem destinatus, secundum totius Ecclesiae traditionem esse debet tantummodo triticeus atque, iuxta traditionem Ecclesiae Latinae, azymus. Materia celebrationis eucharisticae, ratione signi, « oportet revera ut cibus appareat ». Quod intellegendum est ad panis soliditatem spectare, non ad formam, quae, ut traditus fert mos, ita debet manere. Neque licet farinae

¹⁷ Cf. *Institutio generalis Missalis Romani*, n. 12.

¹⁸ Cf. *ibidem*, nn. 156, 161-163.

tritici et aquae res extraneas addere. Eius confectione attenti animi postulat curam ita ut compositio nihil detrimenti afferat dignitati, quae eucharistico pani debetur, eius fractio digne fieri possit, neque nimia fragmenta oriri, neque in manducatae sensum religiosum fidelium offendit contingat. Vinum autem in celebratione eucharistica adhibendum promi debet « de generatione vitis » (*Lc 22, 18*) sitque naturale et merum, id est extraneis substancialiis non admixtum.¹⁹

9. *Communio eucharistica.* Communio donum est Domini, quod fidelibus a ministro traditur ad eiusmodi officium destinato. Non licet ipsis fidelibus panem consecratum sumere neque calicem sacrum tantoque minus de manu in manum inter se ea transmittere.

10. Religiosus vel laicus fidelis, qui extraordinarius constitutus est Eucharistiae minister, poterit communionem impetrare solummodo, cum sacerdos vel diaconus vel acolythus desunt, cum sacerdos debilitate proiectave aetate impeditur, vel cum fidelium ad communionem accedentium numerus tantus est, ut ipsa Missae celebratio nimis protrahatur.²⁰ Reprobandum ideo mos est eorum sacerdotum, qui, licet celebrationi ipsi intersint, a communione tamen distribuenda se abstinent, laicis id munus committentes.

11. A fidelibus semper Ecclesia flagitavit reverentiam et pietatem erga Eucharistiam, quo tempore eam recipiunt.

Quod vero spectat ad modum accedendi ad suscipiendam communionem, ea quidem recipi potest a fidelibus sive genuflexis sive stantibus secundum normas a Conferentia Episcopali edictas. « Cum fideles communicant genuflexi, non exigitur ab eis aliud signum reverentiae erga sanctissimum Sacramentum, quia ipsa genuflexio adorationem exprimit. Cum autem

¹⁹ Cf. *ibidem*, nn. 281-284; *S. Congr. pro Cultu Divino, Instr. Liturgicae instauraciones*, n. 5; *Notitiae* 6 (1970), 37.

²⁰ Cf. *S. Congr. pro Disciplina Sacramentorum, Instr. Immensa caritatis*, n. 1.

communicant stantes, enixe commendatur ut, processionaliter accedentes, debitam reverentiam faciant ante susceptionem Sacramenti, loco et tempore opportuno, ne accessus et recessus fidelium perturbetur ».²¹

Verbum « Amen », quod fideles proferunt communionem suscipientes, actus fidei ipsorum est in Christi praesentiam.

12. Ad communionem vero sub utraque specie quod attinet, serventur ea quae statuit Ecclesia, sive afficientia ipsam venerationem eidem Sacramento debitam sive tangentia utilitatem eorum qui Eucharistiam suscipiunt, pro rerum, temporum et locorum varietate.²²

Neque Conferentiae Episcopales nec Ordinarii ipsi ultra ea procedant, quae hodierna disciplina statuuntur : concessio communionis sub utraque specie ne fiat sine discriminis et sacrae celebrationes bene definitur; hominum vero coetus, qui hac fruuntur facultate, accurate circumscripsi sint, ordinati et eiusdem naturae.²³

13. Etiam post communionem Dominus sub speciebus praesens manet. Idcirco, communione impertita, particulae sacrae, quae superfuerunt, aut consumantur aut ab idoneo ministro deferantur ad locum Eucharistiae asservandae destinatum.

14. Vinum consecratum ex contrario statim post communionem sumi debet neque asservari licet. Attendatur autem, ut sola consecretur vini copia ad communionem necessaria.

15. Normae pariter observentur attinentes ad purificacionem calicis aliorumque vasorum sacrorum, quae eucharisticas continuerunt species.²⁴

²¹ S. Congr. Rituum, Instr. *Eucharisticum mysterium*, n. 34; cf. *Institutio generalis Missalis Romani*, nn. 244, c; 246, b; 247, b.

²² Cf. *Institutio generalis Missalis Romani*, nn. 241-242.

²³ Cf. *ibidem*, n. 242 in fine.

²⁴ Cf. *ibidem*, n. 238.

16. Peculiaris honor et cura vasis sacrarum impendantur, sive calici et patenae ad Eucharistiae celebrationem aptis, sive pyxidibus in sacra communione adhibendis. Eorma autem vasorum sacrorum ad usum liturgicum, cui destinantur, idonea sit oportet. Materia esse debet nobilis, durabilis et usui sacro utique accommodata. De qua re Conferentiae Episcopalis cuiusque regionis est iudicare.

Non licet adhibere simplicia canistra vel alia vasa, quae extra sacras celebrationes communi usui destinantur aut viliora sunt, ad qualitatem quod attinet, aut omni artificio carent.

Calices et patenae, antequam adhibeantur, oportet ab Episcopo vel presbytero benedicantur.²⁵

17. Fideles moneantur, ne post communionem iustum et consentaneam gratiarum actionem omittant, sive in ipsa celebratione silentii spatium interponendo vel hymnum, psalmum aliudve laudis canticum concinendo,²⁶ sive post celebrationem per congruum tempus in oratione, ut fieri potest, immorando.

18. Quemadmodum notum est, variae sunt partes, quas mulier in coetu liturgico potest implere: cuius generis sunt lectio verbi Dei et pronuntiatio intentionum orationis universalis. Non tamen mulieribus licet munera obire acolythi seu ad altare ministrantis.²⁷

19. Peculiaris vigilantia et specialis cura inculcantur, cum agitur de sanctis Missis, quae ope instrumentorum audivisifi-

²⁵ Cf. *Institutio generalis Missalis Romani*, nn. 288, 289, 292, 295; *S. Congr. pro Cultu Divino, Instr. Liturgicae instauraciones*, n. 8; *Pontificale Romanum, Ordo dedicationis ecclesiae et altaris*, p. 125, n. 3.

²⁶ Cf. *Institutio generalis Missalis Romani*, n. 56 j.

²⁷ Cf. *S. Congr. pro Cultu Divino, Instr. Liturgicae instauraciones*, n. 7.

eorum transmittuntur. Etenim, cum latissime diffundantur, ita eas peragi oportet, ut sint exemplo.²⁸

Quod ad celebrationes attinet, quae in domibus privatis fiunt, normae Instructionis, a verbis *Actio pastoralis* incipientis ac die **xv** mensis Maii anno **MCMLXIX** editae, observentur.²⁹

B) DE CULTU EUCHARISTICO EXTRA MISSAM

20. Pietas tum publica tum privata erga sanctissimam Eucharistiam etiam extra Missam vehementer inculcatur: etenim praesentia Christi, qui a fidelibus in Sacramento adoratur, a sacrificio manat tenditque ad communionem sacramentalis et spiritualem.

21. Cum pia disponuntur exercitia eucharistica, ratio habeatur temporum liturgicorum ita ut eadem exercitia congruant liturgiae, ab ea quodammodo deriven tur et ad eam populum manuducant.³⁰

22. Quod autem attinet ad sanctissimae Eucharistiae expositionem, sive brevem sive protractam, ad processiones eucharisticas, ad conventus eucharisticus, ad totam denique pietatis eucharisticae temperationem, observentur pastorales praescriptiones ac normae, quae in Rituali Romano continentur.³¹

23. Hoc non est obliviscendum: « ante benedictionem cum sanctissimo Sacramento congruum tempus tribuatur lectiōnibus verbi Dei, canticiis, precibus et orationi aliquamdiu in silentio protractae ».³² Sub finem adorationis canitur hym-

²⁸ Cf. Conc. Vat. II, Const. de s. Liturgia, *Sacrosanctum Concilium*, n. 20; Pont. Consilium Instrumentis Communicationis socialis praepositorum, Instr. *Communio et progressio*, die 23 Martii 1971: *AAS* 63 (1971), 593-656, n. 151.

²⁹ *AAS* 61 (1969), 806-811.

³⁰ Cf. *Rituale Romanum*, *De Sacra Communione et de cultu Mysterii eucharistici extra Missam*, n. 79-80.

³¹ Cf. *ibidem*, nn. 82-112.

³² *Ibidem*, n. 89.

nus et recitatur vel canitur una ex orationibus, ex pluribus diligenda, quae in Rituali Romano exhibentur.³³

24. *Tabernaculum*, in quo Eucharistia asservatur, collocari potest in altari vel etiam extra illud, in loco ecclesiae admodum conspicuo, revera nobili et convenienter exornato, aut in sacello ad privatam fidelium precationem et adorationem idoneo.³⁴

25. Tabernaculum esse debet solidum, inviolabile, non translucidum.³⁵ Iuxta illud, quo videlicet loco Eucharistiae praesentia significatur conopeo aliove apto instrumento a competenti auctoritate definito, lampas, ut signum honoris qui Domino adhibetur, perenniter ardeat.³⁶

26. Coram sanctissimo Sacramento, sive in tabernaculo asservato sive publice exposito, venerandus usus genua flectendi, signum scilicet adorationis, servetur.³⁷ Qui actus poscit, ut quasi spiritu vivificetur; quocirca, ut cor ex intima veneratione ante Deum flectatur, genuum flexio ne fiat festinanter neque neglegenter.

27. Quodsi quidquam inductum fuerit his normis contrarium, debet emendari.

Maxima pars difficultatum, quae in exsequenda renovatione liturgiae, praesertim Missae, inveniebantur, ex eo profluit quod nonnulli sacerdotes et fideles non satis sibi exploratas et cognitas habuerunt ipsas rationes theologicas et spirituales, ob quas res secundum principia a Concilio statuta sunt mutatae.

³³ Cf. *ibidem*, n. 97.

³⁴ Cf. *Institutio generalis Missalis Romani*, n. 276.

³⁵ Cf. *Rituale Romanum, De sacra Communione et de cultu Mysterii eucharistici extra Missam*, n. 10.

³⁶ Cf. *S. Congr. Rituum, Instr. Eucharisticum mysterium*, n. 57.

³⁷ Cf. *Rituale Romanum, De sacra Communione et de cultu Mysterii eucharistici extra Missam*, n. 84.

Sacerdotes oportet altius percipient sincerum modum Ecclesiam considerandi,³⁸ cuius vivum quasi documentum est celebratio liturgica, potissimum vero Missa. Sine congruenti institutione biblica sacerdotes fidelibus explicare non valebunt significationem liturgiae ut representationis, per signa factae, historiae salutis. Etiam cognitio historiae liturgiae conferet ad inductas mutationes comprehendendas, non ut novitates sed ut redintegrationem atque accommodationem verae sinceraeque traditionis.

Liturgia praeterea magnam postulat aequilibritatem, quoniam, ut Constitutio *Sacrosanctum Concilium* docet, illa « summe eo confert ut fideles vivendo exprimant et aliis manifestent mysterium Christi et genuinam verae Ecclesiae naturam, cuius proprium est esse humanam simul ac divinam, visibilem invisibilibus praeditam, actione ferventem et contemplationi vacantem, in mundo praesentem et tamen peregrinam; et ita quidem ut in ea quod humanum est ordinetur ad divinum eique subordinetur, quod visibile ad invisible, quod actionis ad contemplationem, et quod praesens ad futuram civitatem quam inquirimus ».³⁹ Sine hac aequilibitate verus vultus christianaे liturgiae deformatur.

Quo facilius haec praeclara ad effectum deducantur, necesse erit liturgica formatio in seminariis et altioris doctrinae facultatibus provehatur⁴⁰ necnon participatio sacerdotum in cursibus, conventibus, congressionibus vel coetibus per hebdomadam de re liturgica habitis, ubi studium et consideratio sacris celebrationibus vim exempli praferentibus valide compleantur. Hoc enim modo sacerdotes actioni pastorali usque efficiaciō se dedere poterunt in liturgica fidelium catechesi, in componendis lectorum manipulis, in formatione sive spiri-

³⁸ Cf. Conc. Vat. II, Const. dogm. de Ecclesia, *Lumen Gentium*.

³⁹ Conc. Vat. II, Const. de s. Liturgia, *Sacrosanctum Concilium*, n. 2.

⁴⁰ Cf. S. Congr. pro Institutione catholica, Instr. De institutione liturgica in seminariis, *In ecclesiasticam futurorum sacerdotum formationem*, die 3 Iunii 1979.

tuali sive practica ad altare ministrantium, in erudiendis coetuum animatoribus, in paulatim augenda cantuum copia, in omnibus denique inceptis, quae altiorem usque cognitionem liturgiae possint adiuvare.

In renovatione liturgica exsequenda magnum in se recipiunt officium Commissiones nationales ac dioecesanae, Instituta et Sedes liturgiae excolendae, maxime quod attinet ad opus textus liturgicos in linguis vertendi et ad clerum ac populum secundum spiritum renovationis, a Concilio statutae, formandos.

Horum autem collegiorum opus Auctoritati ecclesiasticae oportet inserviat, unde fiat ut haec confidere possit cooperationi fidi in praceptiones normasque directorias Ecclesiae atque alienae ab inceptis ad arbitrium initis et a particularitatis studio, quibus fructus instauracionis liturgicae pessumdari possint.

Hoc Documentum traditur sacrorum administris decimo anno expleto ex quo Missale Romanum a Paulo PP. VI, secundum praescriptiones Concilii confectum, est promulgatum.

Expedire videtur, ut quaedam verba, ab eodem Pontifice Maximo circa fidelitatem normis celebrationis servandam proleta, in memoriam revocentur : « gravius censendum est, quod illuc divisio inducit, ubi congregavit nos in unum Christi amor, scilicet in Liturgiam atque in Eucharisticum Sacrificium, cum denegetur obsequium normis de re liturgica statutis. At vero, nomine ipsius Traditionis Nos ab omnibus filiis Nostris atque ab omnibus catholicis communitatibus postulamus, ut cum dignitate pietatisque fervore renovatae Liturgiae ritus celebrentur ».⁴¹

Episcopi, ut ((moderatores, promotores atque custodes vitae liturgicae in Ecclesiis sibi commissis »,⁴² maxime idoneos qui-

⁴¹ Allocutio in Consistorio Secreto habita die 24 Maii 1976: AAS 68 (1976), 374.

⁴² Conc. Vat. II, Decr. *Christus Dominus*, n. 15.

dem modos invenient, quibus sollerter ac firmiter ad effectum adducantur hae normae ad Dei gloriam et bonum Ecclesiae.

Romae, die **III** mensis Aprilis, Feria v in Cena Domini, anno **MCMXXX.**

Haec Instructio, a Sacra Congregatione pro Sacramentis et Cultu Divino confecta, a Summo Pontifice Ioanne Paulo II die XVII mensis Aprilis eodem anno approbata est, qui Sua eam auctoritate confirmans foras dari iussit et ab universis, ad quos pertineret, observari.

IACOBUS R, Cardinalis **KNOX**

Praefectus

Vergilius Noè

Secretarius adiunctus

SACRA CONGREGATIO PRO CLERICIS

NOTAE DIRECTIVAE
DE MUTUA ECCLESIARUM PARTICULARIUM
COOPERATIONE PROMOVENDA
AC PRAESERTIM DE APTIORE CLERI DISTRIBUTIONE

I.

PROOEMIUM

Quid Concilium Vaticanum II de hac re senserit.

1. **POSTQUAM APOSTOLI** a Christo Domino ad coelum ascensuro missionem acceperunt, qua eius testes constituebantur « usque ad ultimum terrae» (*Act. 1, 8*), eorum labores sollicitudinesque nihil aliud specta-